

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 16Csp/155/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122211178
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Drimák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8122211178.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Michalom Drimákom, PhD. v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XX, XXX XX D., právne zastúpený: JUDr. Igor Šafranko, Advokátska kancelária, so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: 365.bank, a. s., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, Bratislava, IČO: 31 340 890, právne zastúpený: SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Štefánikova 8, 811 05 Bratislava, IČO: 36 853 186, o primerané finančné zadosťučinenie 1.200 eur takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 200 eur, všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu zamietla.

Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou doručenu súdu dňa 21.12.2022 domáhal od žalovaného zaplata prmeraného finančného zadosťučinenia vo výške 1.200 eur. Žalobu odôvodnil tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 20 Csp 241/2020 (rozsudok z 25.6.2021) o vydanie bezdôvodného obohata a určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok bol úspešný v časti o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok. Ako spotrebiteľ si uplatnil satisfakciu za porušenie spotrebiteľských práv, proti čomu sa musel brániť podaním pôvodnej žaloby. Prmerané zadosťučinenie má naplniť požiadavku účinného, sankčného, odradzujúceho prostriedku ochrany, aby sa dodávateľ už nedopúšťal recidívy, ale má mať aj funkciu relutárnu. Žiadal priznať aj náhradu trov konania.

Žalovaný so k žalobe vyjadril písomným podaním z 27.2.2023 pričom uviedol, že žalobca sa po 7 rokoch od predčasného splatenia úveru rozhodol zneužiť spotrebiteľskú legislatívu bez mimosúdneho rokovania. Namietal zneužité dobrých mravov zo strany spotrebiteľa a konštatoval, že nie je jasné, z čoho žalobca vychádzal pri určení výšky finančného zadosťučinenia. Poukázal na kritérium prmeranosti, šikanózný výkon práva a poukázal na to, že súdy priznávajú v obdobných situáciách len symbolické finančné zadosťučinenie vo výške 50 eur. Žiadal o výsluch žalobcu a navrhol žalobu zamietnuť.

K tomuto vyjadreniu žalovaného sa písomným podaním z 15.3.2023 vyjadril žaloba, ktorý uviedol, že spotrebiteľ, ktorý si úspešne uplatní porušenia práva, má právo na prmerané finančné zadosťučinenie. Konštatoval, že pre úspešné uplatnenie nároku zákon nevyžaduje preukazovanie existencie a výšky konkrétnej ujmy. Dôvodil, že žalovaný mohol aj iniciatívne pristúpiť na mimosúdne odškodnenie a nečakať na mimosúdne rokovanie. Poukázal na rozhodnutia všeobecných súdov a prmeranosť sumy

mal vzhľadom na postoj žalovaného o intenzitu porušenia spotrebiteľských noriem za danú. Uviedol, že konaním žalovaného došlo k narušeniu nielen bežného života žalobcu. Výsluch žalobcu mal za nadbytočný a navrhol žalobe vyhovieť.

Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi prečítaním obsahu celého spisu konštatovaním, že na č. l. 1 a nasl. sa nachádza samotná žaloba, na č. l. 3 a nasl. je rozsudok tunajšieho súdu č. k. 20Csp/241/2020-89 zo dňa 25.6.2021, na č. l. 20 a nasl. je vyjadrenie žalovaného k žalobe spolu s prílohami, na č. l. 58 a nasl. je vyjadrenie žalobcu k vyjadreniu žalovaného spolu s prílohami, ako aj ďalším spisovým materiálom, pričom zistil tento skutkový stav:

Rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 20 Csp 241/2020-89 zo dňa 25.6.2021 v právnej veci žalobcu B. A., nar. XX.X.XXXX proti žalovanému Poštová banka, a. s., súd žalobu v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia zamietol a zároveň určil, že zmluvná podmienka uvedená v časti 3 Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.11.2011 bod 3.11 zmluvy ako aj zmluvná podmienka uvedená v čl. 5 Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.11.2011 bod 5.6 je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Zároveň vyslovil, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 14.7.2021.

Na pojednávaní konanom 21.3.2023 právny zástupca žalobcu uviedol, že zotrváva v celom rozsahu na podanej žalobe tak ako bola doručená súdu, najmä s odkazom na vyjadrenie z 15.3.2023. Konštatovala, že nejde o šikanózne konanie zo strany spotrebiteľa, ale poukázala na to, že v tzv. základnom konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 20Csp/241/2020 bol žalobca ako spotrebiteľ úspešný, boli tam právoplatne vyhlásené 2 neprijateľné zmluvné podmienky a teda bola naplnená hypotéza právnej normy, konkrétne uvedená v § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Poukázala na to, že primerané finančné zadosťučinenie má mať funkciu satisfakčnú, sankčnú, odradzujúcu ako aj relatívnu a čo sa týka výšky požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia uviedla, že táto výška je argumentovaná podrobne v rozhodnutiach všeobecných súdov, ktoré boli pripojené ako príloha k vyjadreniu z 15.3.2023. Uviedla, že súd by mal prihliadať najmä na účel primeraného finančného zadosťučinenia ako aj správanie sa dodávateľa, ktorého nekalé praktiky sú opakujúce sa. Navrhla preto žalobe v celom rozsahu vyhovieť, v prípade úspechu si uplatnila náhradu trov konania v rozsahu 100%, nemala návrhy na doplnenie dokazovania.

Právny zástupca žalovaného na tomto pojednávaní uviedol, že je vecou žalobcu, aby uniesol dôkazné bremeno prečo požaduje takú výšku primeraného finančného zadosťučinenia akú požaduje. Uviedla, že neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré boli právoplatne určené v tzv. základnom konaní, neboli aplikované vo vzťahu k žalobcovi. Ďalej konštatovala, že žalobca bol neúspešný v tzv. základnom konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia a preto podľa jej právneho názoru sa tento neúspech snaží nahradiť aktuálnou žalobou o vydanie primeraného finančného zadosťučinenia. Navrhla žalobu zamietnuť a v prípade úspechu si uplatnila náhradu trov konania. Vo vzťahu k dokazovaniu uviedla, že trvá na výsluchu žalobcu, nakoľko tento by mal preukázať akým spôsobom bolo zasiahnuté do jeho finančnej alebo osobnej sféry.

Na základe zisteného skutkového stavu súd prvej inštancie právne uzatvára:

Je nepochybné, že vyššie uvedená úverová zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania je spotrebiteľskou zmluvou s poukazom na § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“).

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z. z. osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu.

Podľa § 52 ods. 1 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 OZ za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 OZ ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Vo vzťahu k vyššie citovanému ustanoveniu zákona č. 250/2007 Z. z. možno uviesť, že ide o ustanovenie s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá neustanovuje žiadne kritéria na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadosťučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Zároveň treba uviesť, že novšie znenie Zákona o ochrane spotrebiteľa dokonca ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti spotrebiteľa ustanovené Zákomom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitným predpisom, bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.

V prejednávanej príhode však možno konštatovať, že zo strany žalovaného došlo k takému porušeniu spotrebiteľského práva, ktoré by bolo bez ďalšieho spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi spočívajúcu v potenciálnej strate finančných prostriedkov. Pri finančných službách je odopreté plnenie veriteľovi výlučne z dôvodu, že sa vyžaduje bez platného právneho dôvodu (nedostatok zmluvnej náležitosti) alebo ide o nekalú obchodnú prax, príp. neprijateľnú zmluvnú podmienku.

Z uvedeného teda nepochybne vyplýva, že žalovaný zneužil svoje postavenie tým, že do zmluvy zakomponoval neprijateľné zmluvné podmienky, o čom bolo právoplatne rozhodnuté.

Žalobca musel/mohol aktívne uplatňovať svoje práva podaním žaloby a súd v prejednávanej veci s prihliadnutím na vyššie uvedené dospieva k záveru, že výška ujmy v prípadoch podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa môže, ale aj nemusí, zodpovedať výške finančnej ujmy, ktorá spotrebiteľovi hrozila.

Pri výklade § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. treba akcentovať, že zákonodarca formuloval uvedené ustanovenie tak, že ak porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu (Bez toho, aby ujma nastala alebo čo len hrozila. Postačuje spôsobilosť porušenia práva alebo povinnosti viesť k ujme spotrebiteľa.), tak základ nároku na finančné zadosťučinenie je daný (arg. „má právo“). Ani analogicky nemožno aplikovať § 13 ods.2 Občianskeho zákonníka (Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.), keďže zákon č. 250/2007 Z. z. žiadnu postupnosť satisfakčných prostriedkov neustanovuje a rovnako neustanovuje, že k právu na finančné zadosťučinenie za porušenie spotrebiteľského práva spôsobom, ktorý môže privodiť ujmu spotrebiteľovi je potrebná určitá intenzita.

Spôsobom vyššie uvedeným priznanú výšku peňažného zadosťučinenia súd považuje za primeranú a dodávateľ má jednoduchú možnosť jej plateniu, prípadne aj iným zodpovednostným následkom sa v iných úverových prípadoch vyhnúť, a to tým, že bude podnikáť v rámci pravidiel stanovených právnymi predpismi SR.

Je potrebné tiež akcentovať tú skutočnosť, že žalobca v základnom konaní nebol úspešný vo vzťahu k vydaniu bezdôvodného obohatenia, čo však samo osebe nemá vplyv na možnosť spotrebiteľa domáhať sa vydania primeraného finančného zadosťučinenia za použitie neprijateľných zmluvných podmienok, v zmluve koncipovanej dodávateľom.

Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia tak tým, že žalovaný u žalobcu vyvolal stav právnej neistoty, ktorý musel/mohol riešiť podanou žalobou. Súd preto považoval za primeranú výšku finančného zadosťučinenia sumu 200 eur (za dve neprijateľné zmluvné podmienky), jednak s ohľadom na intenzitu zásahu žalovaného do práva žalobcu ako spotrebiteľa, jednak že v pôvodnom konaní žalobca bol úspešný vo vzťahu k určeniu neprijateľných zmluvných podmienok. Súd má za to, že aj bez stanovenia kritérií výšky primeraného finančného zadosťučinenia, treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak podľa názoru súdu ho treba chápať aj ako odmenu za to, že sa spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite.

Súd preto považoval, ako je uvedené vyššie, za primeranú výšku finančného zadosťučinenia sumu 200 eur, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (výrok II. rozsudku), to všetko s ohľadom na intenzitu zásahu žalovaného do práva žalobcu ako spotrebiteľa, ktoré nemusí byť v rovnakej numerickej vyjadrenej výške, ako ujma, ktorá hrozila.

Napokon sa súd prvej inštancie zaoberal aj otázkou, aké konkrétne práva žalobcu boli porušené. Je potrebné zdôrazniť, že práva žalobcu boli bezpochyby porušené vo vzťahu k použitiu neprijateľných

zmluvných podmienok, keďže o tom svedčí úspech v spore v základnom konaní. Už toto základné konanie vytvára právny rámec pre uplatnenie si nároku na primerané finančné zadosťučinenie, keďže vychádza priamo zo znenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Je preto možné vyvodiť, že samotné úspešné uplatnenie porušenia práva vytvára rámcový právny základ pre uplatnenie si práva na primerané finančné zadosťučinenie, ktorého výška je už na posúdení súdu.

Súd prvej inštancie podrobil priznanú sumu aj v kontexte princípu primeranosti., poukazujúc aj na tzv. Paretovo optimum. Jedná sa z ekonomického pohľadu o taký stav spoločnosti, kedy žiadny jednotlivec, alebo skupina už nemôže dosiahnuť lepšie postavenie bez toho, aby sa postavenie iného subjektu zhoršilo. Ide o rovnovážny stav, kedy ak sa chce mať niekto lepšie, než ako sa má, môže tak urobiť len na úkor iného.

Súd má za to, že negatívny dopad na žalovaného je ďaleko menší, prihliadajúc na princíp proporcionality, ako symbolický pozitívny dopad na žalobcu, všetko vo svetle tej skutočnosti, že to bol práve žalovaný, ktorý imperfektnou zmluvou porušil spotrebiteľské práva, v tomto konaní žalobcu a v kontraktačnom procese dlžníka.

Súd zamietol návrh na doplnenie dokazovania výsluchom žalobcu, nakoľko mal za to, že jeho výsluch a teda aj dokazovanie v tomto smere by neprineslo žiadne pre spor relevantné skutočnosti spôsobilé objasniť skutkové okolnosti danej veci. Súd tak rozhodol tiež so zreteľom na hospodárnosť konania a nenavyšovanie ďalších trov konania. Žalobca sa vyjadril podanou žalobou a jeho úspech v základnom konaní, od ktorého odvodzuje primerané finančné zadosťučinenie, bol nesporný.

Súd prvej inštancie akcentuje aj fakt, že účelom priznania primeraného finančného zadosťučinenia pri porušení práv nemá byť na jednej strane len odradenie dodávateľa od takýchto praktík, ale na druhej strane nemá byť ani nástrojom obohatenia sa pre druhú stranu sporu.

Na základe vyššie uvedeného súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 255 ods. 2 C.s.p., ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Žalobca bol v konaní plne úspešný, preto má žalobca voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. Pre výpočet trov právneho zastúpenia sa bude vychádzať z výšky priznanej sumy, pretože žalobca bol úspešný v základe nároku, ktorého výška záležala na posúdení súdu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom

rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom po nadobudnutí jeho vykonateľnosti dobrovoľne splnená, je možné podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.